

Verpleegkundig leiderschap onder mbo- en hbo-verpleegkundigen op de chirurgie 2

- Hoe passen mbo- en hbo-verpleegkundigen verpleegkundig leiderschap toe op de afdeling urologie/ traumatologie? -

Afstudeeronderzoek in het kader van de opleiding tot HBO-verpleegkundige
Cynthia van Lansbergen

Aanleiding

- ↑ Toename complexiteit van zorg¹
- ↓ Tekort aan verpleegkundigen²
- ⇒ Functiedifferentiatie mbo- en hbo-verpleegkundigen³
- ⇒ Verpleegkundig leiderschap⁴

Persoonlijke en professionele ontwikkeling

- ✓ Zetten zich in voor persoonlijke ontwikkeling
- ✓ Gaan opzoek naar uitdagingen om vaardigheden en bekwaamheden te ontwikkelen
- ✓ Reflecteren op het eigen en elkaars handelen
- ✓ Verpleegkundigen krijgen management ondersteuning bij het zien van kansen/ ideeën

Doelstelling

Inzicht in hoe mbo- en hbo-verpleegkundigen verpleegkundig leiderschap toepassen → Inzicht in eventuele verschillen → Vaststellen wat er nodig is om de kwaliteit van zorg te verhogen → Voldoen aan de toenemende complexiteit van zorg

Verschil mbo- en hbo-verpleegkundigen

- Hbo verpleegkundigen zien zichzelf vaker als leider, vragen vaker naar ideeën bij andere collega's en zijn actiever in de persoonlijke ontwikkeling

Uitdagingen in het toepassen van verpleegkundig leiderschap

Opzoek naar innovatie

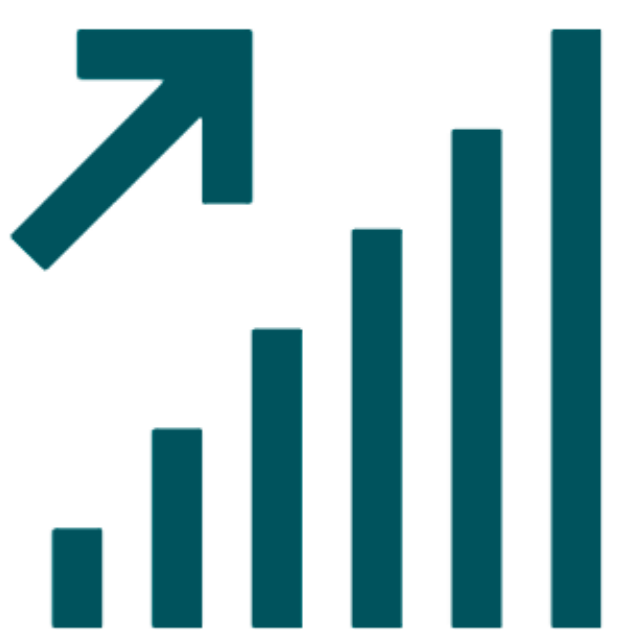
- Dagen elkaar onderling niet uit
- Nemen weinig initiatief in innovatieve verbeteringen

Leiderschap buiten de afdeling

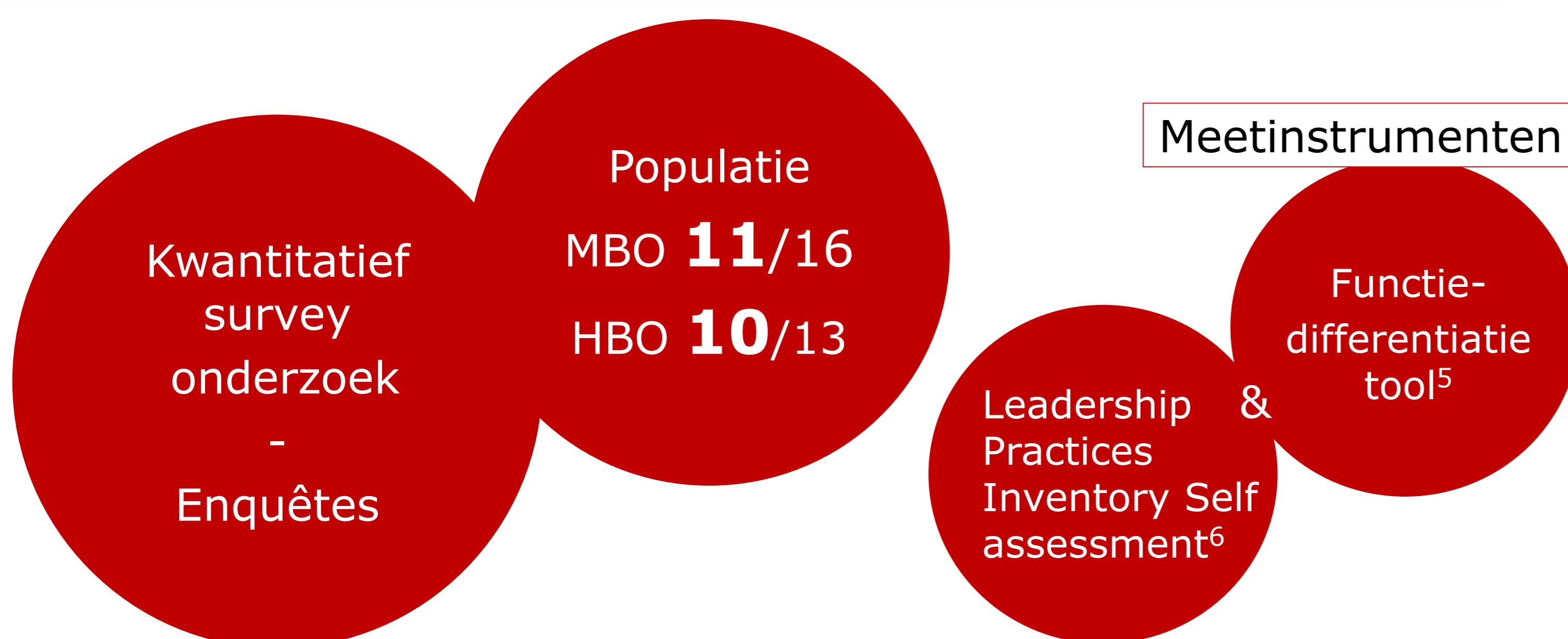
- Geen lidmaatschap bij de ondernemingsraad of verpleegkundige adviesraad
- Vier verpleegkundigen zijn lid van kwaliteitscommissies om de kwaliteit te verbeteren

Betrokkenheid bij beleidsbeslissingen

- Verpleegkundigen worden soms betrokken bij beleidsbeslissingen op de afdeling
- Verpleegkundigen worden nauwelijks betrokken bij beleidsbeslissingen binnen de organisatie

Methode

Resultaten

Mbo- en hbo-verpleegkundigen passen leiderschap toe;

In relatie tot de patiënt

- ✓ Komen beloften na
- ✓ Gaan behandelrelatie aan op basis van vertrouwen

Als rolmodel

- ✓ Tonen leiderschapsgedrag tijdens werkzaamheden
- ✓ Nemen zichzelf als voorbeeld in wat zij van andere verwachten

In samenwerking met anderen

- ✓ Bevorderen samenwerkingsverbanden

Conclusie

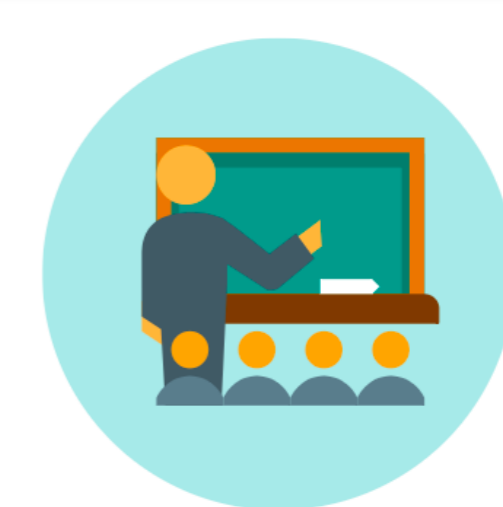
- Verpleegkundig leiderschap wordt toegepast door beide niveaus
- Nauwelijks verschil tussen mbo- en hbo-niveau
- Verdere ontwikkeling in leiderschap is nodig om te kunnen voldoen aan de toenemende complexiteit van zorg

Aanbevelingen

Verpleegkundigen betrekken bij beleidsbeslissingen⁷

Leiderschapscompetenties ontwikkelen⁸

Aansluiten bij ziekenhuis brede commissies⁹

Aansluiten bij VAR of OR⁹

Referenties

- ¹Volksgesondheid Toekomst Verkenning (VTV). (2018). *Belangrijkste ontwikkelingen, zorgvraag van de toekomst*. VTV2018. Geraadpleegd op 22 november 2021, van <https://www.vtv2018.nl/belangrijkste-ontwikkelingen>
- ²Van der Spek, J. (2019, 19 september). *BoZ wil samen met verpleegkundigen nieuwe route naar functiedifferentiatie*. Brancheorganisaties Zorg. Geraadpleegd op 13 maart 2022, van https://www.brancheorganisatieszorg.nl/nieuws_list/boz-wil-samen-met-verpleegkundigen-nieuwe-route-naar-functiedifferentiatie/
- ³Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ). (2019). *Functiedifferentiatie*. NVZ. Geraadpleegd op 23 november 2021, van <https://nvz-ziekenhuizen.nl/functiedifferentiatie>
- ⁴Stuurgroep Verpleging & Verzorging. (2015). *Toekomstbestendige beroepen in de verpleging en verzorging*. Geraadpleegd op 23 november 2021, van https://www.venvn.nl/media/afdj4cs/rapport_toekomstbestendige-beroepen-in-de-verpleging-en-verzorging.pdf
- ⁵Lalleman, P., Stalpers, D., Goossens, L., Van Oostveen, C., Bal, R., Vermeulen, H., Schoonhoven, L., & Wallenburg, I. (2020). RN2Blend: meerjarig onderzoek naar gedifferentieerde inzet van verpleegkundigen. *Tijdschrift verpleegkunde*, 35, 4-6. Geraadpleegd op 20 november 2021, van <https://tijdschriftverpleegkunde.nl/jaargangen/2020/1-mrt/rn2blend-meerjarig-onderzoek-naar-gedifferentieerde-inzet-van-verpleegkundigen.html>
- ⁶Posner, B. Z. (2016). Investigating the Reliability and Validity of the Leadership Practices Inventory. *Administrative Sciences*, 6(4), 17-40. <https://doi.org/10.3390/admsci6040017>
- ⁷Van Kraaij, J., Lalleman, P., Walravens, A., & Van Oostveen, C. (2021). Differentiated nursing practice as a catalyst for transformations in nursing: A multiphase qualitative interview study. *The Journal of Advanced Nursing* 78(1), 165-175. <https://doi.org/10.1111/jan.15001>
- ⁸Wong, C. A., Cummings, G. G., & Ducharme, L. (2013). The relationship between nursing leadership and patient outcomes: a systematic review update. *Journal of Nursing Management*, 21(5), 709-724. <https://doi.org/10.1111/jonm.12116>
- ⁹Doody, O., & Doody, C. M. (2012). Transformational leadership in nursing practice. *British Journal of Nursing*, 21(20), 1212-1218. <https://doi.org/10.12968/bjon.2012.21.20.1212>